

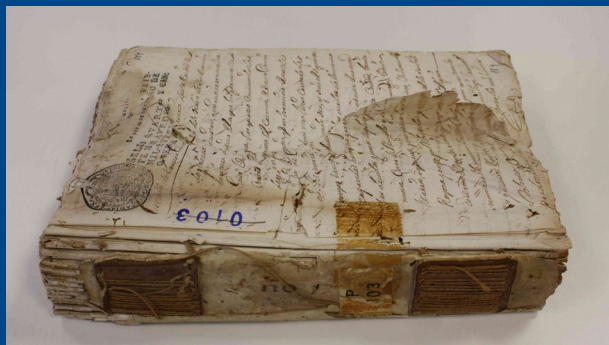
ELS REGISTRES NOTARIALS

Els protocols notarial arregen les escriptures públiques que atorga un notari al llarg d'un any. Els protocols constitueixen una gran font d'informació per a conèixer la nostra història. Per exemple, ens permeten, des del punt de vista de la història econòmica, descobrir com es repartia la propietat de la terra o quins eren els cultius; quin tipus d'empreses dominaven l'activitat comercial, la seua història, com van nàixer, van créixer i van desaparèixer; les professions, oficis i artesanies de les nostres poblacions... També ens ofereixen la possibilitat de conèixer la cultura dels nostres avantpassats: esbrinar l'índex d'analfabetisme a través del tipus de firma de les escriptures, la composició literària de les biblioteques de les classes benestants; els contractes amb artistes per a la realització d'obres... etc. D'altra banda, també podem estudiar les manifestacions culturals de la nostra terra, des de la indumentària pròpia d'una època a les contractacions d'espectacles o la construcció d'edificis destinats a aquestes. D'aquestes breus línies es desprèn la riquesa dels protocols com a font d'estudi de la intrahistora dels nostres pobles. És una documentació que és indispensable per a no oblidar qui vam ser i d'on venim.

ELS REGISTRES NOTARIALS EN L'ARXIU HISTÒRIC PROVINCIAL D'ALACANT

És el fons més consultat de l'Arxiu. Conté 2.464 protocols corresponents al districte de la capital i localitats adjacents, i 100 índexs dels municipis de la província (1875-1900). El protocol més antic és de l'any 1707. Anualment continuen ingressant en l'Arxiu els protocols centenaris, d'acord amb la legislació vigent.

Els protocols que estan en mal estat, la manipulació dels quals en posa en risc la conservació, es troben fora de la consulta de l'investigador a l'espera de ser restaurats o digitalitzats. Aquest era el cas del protocol 163-2.

Estat inicial

Estat inicial

DESCRIPCIÓ

Libre manuscrit realitzat amb paper artesanal i enquadernat amb coberta flexible de pergamí. Consta de vint quaderns cosits directament a la coberta. Com sol ser habitual en aquest tipus d'enquadernacions dos fragments de pell reforcen el cosit des de l'exterior del lloc.

Cosit deteriorat

ESTAT DE CONSERVACIÓ

A primera vista el dany més cridaner es troba en l'enquadernació. Falta pràcticament en tota la superfície del llibre excepte en el lloc, on queden restes del cosit. En la part posterior queda una resta de pergamí en prou males condicions.

La principal funció d'una enquadernació és protegir els quaderns de paper que formen el llibre. De manera que en aquest cas els primers i els últims quaderns són els més deteriorats per haver estat durant molt de temps exposats a agressions externes. En aquests s'observen grans faltes de paper, plecs i molta brutícia.

A més d'aquests deterioraments el llibre patix en quasi tota la seua superfície l'atac d'insectes bibliòfags que originen orificis i galeries en els quaderns. Aquests, són especialment intensos en els primers i en els últims.

Atac d'insectes

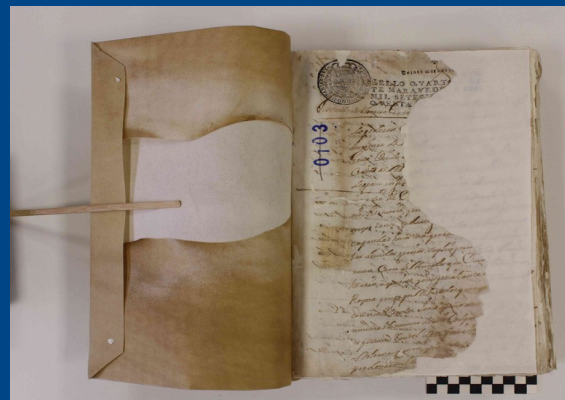
PROCÉS DE RESTAURACIÓ

Bàsicament aquest document necessitava ser intervingut en la seua enquadernació. Després de valorar l'estat de conservació de les poques restes que quedaven de la coberta original es decidí substituir aquesta per una nova.

No obstant això prèviament, aquells quaderns amb un deteriorament més intens van necessitar ser intervinguts. Es realitza una neteja en sec i es reintegren mecànicament amb polpa de lli i cànem.

Quaderns restaurats

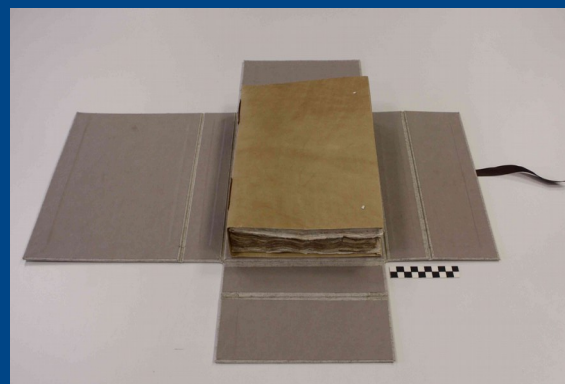
Estat final

Per a fer una nova coberta es tria un pergamí i retalls de pell de to semblant als originals i es reproduïx el cosit que tenia l'enquadernació.

Cosit

Finalment es construeix un contenidor individual per a la seua millor conservació.

Carpeta de conservació

Respecte a la resta d'elements: tancaments, solapes, etc com que no es té cap referència de com podrien haver sigut, es decidix realitzar-los de la manera més neutra possible.

Estat final

ARXIU HISTÒRIC PROVINCIAL
D'ALACANT

DEPARTAMENT DE RESTAURACIÓ

RESTAURACIÓ DEL PROTOCOL
NOTARIAL 184

AHPA

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, INVESTIGACIÓ, CULTURA I ESPORT

AHPA

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, INVESTIGACIÓ, CULTURA I ESPORT